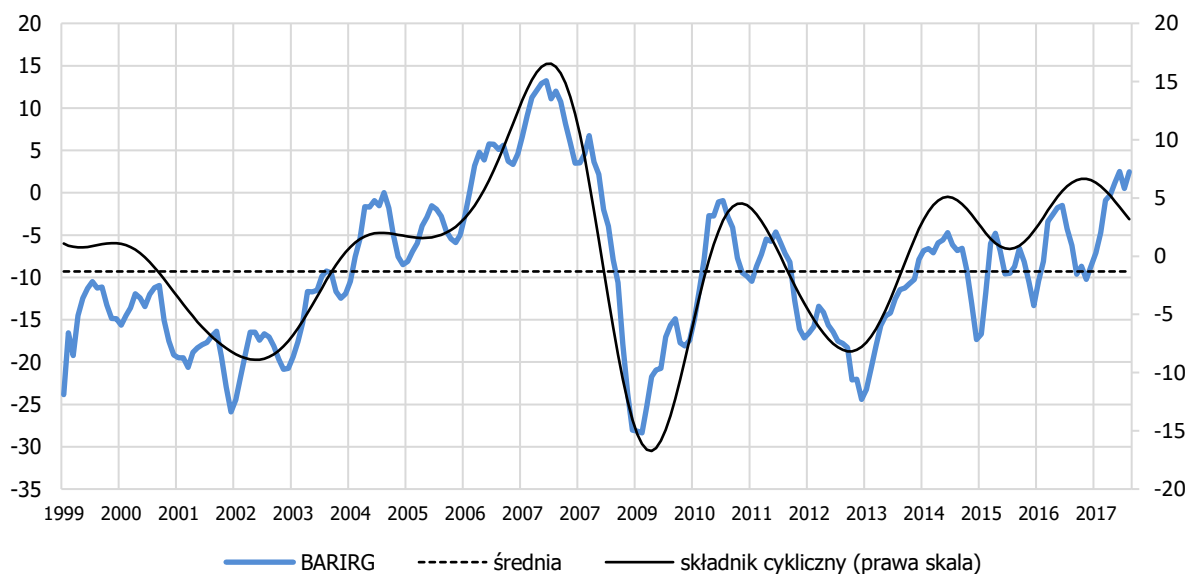

II. KONIUNKTURA W GOSPODARCE POLSKIEJ

W lipcu 2017 r. wartość barometru IRG SGH (BARIRG) wyniosła +0,5 pkt, a w sierpniu +2,5 pkt (Rysunek 1). W porównaniu z poprzednim kwartałem (wartością z maja) nastąpił nieznaczny wzrost, o 1,3 pkt. W porównaniu natomiast z sierpniem roku ubiegłego również odnotowano wzrost wartości barometru, i to znaczny, o 8,7 pkt. W trzecim kwartale roku barometr IRG SGH zazwyczaj przyjmuje wartość wyższą niż w kwartale drugim ze względu na pozytywne oddziaływanie czynników sezonowych. Bieżący wynik jest lepszy od średniej dla III kwartału, która wynosi -6,8 pkt.

Cztery wskaźniki koniunktury spośród siedmiu składowych barometru: dla przemysłu przetwórczego, budownictwa, rolnictwa i sektora bankowego, przyjęły wartości dodatnie. Największą odnotowano dla bankowości, +17,5 pkt. Wartość wskaźnika dla budownictwa jest nieco niższa i wynosi +16,3 pkt, dla rolnictwa +7,25 pkt, a dla przemysłu +4,4 pkt. Z ujemnych wartości najmniejsza została odnotowana w transporcie samochodowym, -9,1 pkt. Wynik ten należy jednak uznać za pozytywny sygnał zmian w tym dziale gospodarki, gdyż w ciągu ostatnich kilku lat o tej porze roku dominowały wartości znacznie mniejsze. Następnym w kolejności jest wskaźnik kondycji gospodarstw domowych, którego wartość wyniosła -7,7 pkt, a dalej wskaźnik koniunktury w handlu z wynikiem -4,4 pkt.

W ostatnich dziesięciu latach naprzemiennie następowały po sobie dwa lata ze wzrostem wartości barometru w III kwartale i dwa lata ze spadkiem. W dużej mierze przyczyniły się do tego oceny sektora bankowego i przemysłu przetwórczego, które charakteryzowały się znaczną zmiennością i znaczną (w przypadku banków nawet dużą) amplitudą zmian.

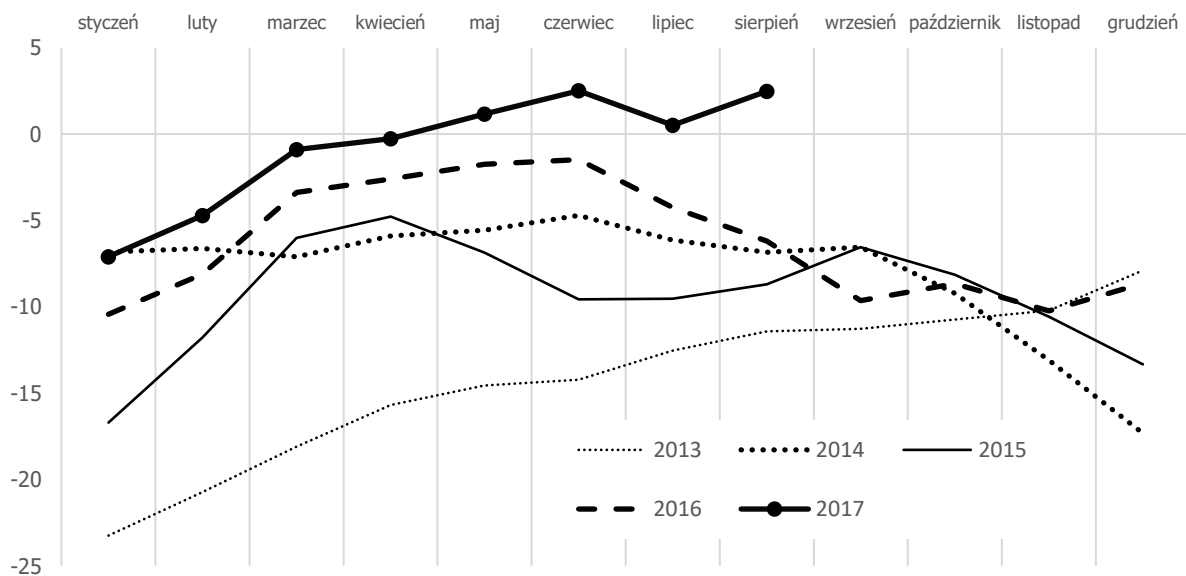
Rysunek 1. Barometr IRG SGH w latach 1999-2017.

Przy ocenie bieżących wyników należy uwzględnić efekt bazy, gdyż ubiegły kwartał przyniósł stosunkowo dobre rezultaty ze względu na silny pozytywny wpływ czynników sezonowych. Prognozy na kolejny, czyli bieżący kwartał, nie napawały zaś nadmiarem optymizmu. Jeśli chodzi o składowe barometru, to spadek wartości wskaźnika odnotowano dla handlu, o 6,3 pkt, i gospodarstw domowych, o 2,7 pkt. Łącznie przyczyniły się one do spadku barometru o 1,3 pkt. Dwukrotnie większy, dodatni wkład w przyrost wartości barometru wnieśli wskaźniki koniunktury w pozostałych działach, przede wszystkim w transporcie samochodowym, którego wskaźnik wzrósł o ponad 17 pkt.

Biorąc pod uwagę okres ostatnich 17 lat, w większości badanych działów gospodarki narodowej kierunek zmiany wartości wskaźnika w skali ostatniego kwartału należy określić jako typowy dla tej pory roku. Nietypową sytuację obserwujemy tylko w budownictwie, gdzie odnotowano wzrost

produkcji, zamówień i zatrudnienia. Do pewnego stopnia również zmianę wskaźnika kondycji gospodarstw domowych należy uznać za niezwykłą, bowiem choć nie wykazuje on sezonowości, to jednak na ogół w trzecim kwartale wzrastał. Tym razem zaś zmalał i jest to trzeci rok z rzędu takiej zmiany o tej porze roku. Spadek wartości wskaźnika kondycji gospodarstw domowych był skutkiem pogorszenia się ocen ich przyszłej sytuacji finansowej oraz przyszłej sytuacji w polskiej gospodarce.

W porównaniu z III kwartałem ubiegłego roku wartość barometru IRG SGH wzrosła o 8,7 pkt. W handlu i sektorze bankowym odnotowano pogorszenie się sytuacji. W pozostałych pięciu działach oceny koniunktury poprawiły się. Największą poprawę odnotowano w rolnictwie i budownictwie – wartości wskaźników koniunktury wzrosły o, odpowiednio: 14,3 i 13,5 pkt. Niewiele słabszą poprawę, ale zdecydowanie bardziej znaczącą dla zmiany barometru, wynoszącą 11,4 pkt, odnotowano w kondycji gospodarstw domowych. Przebieg zmian wartości barometru IRG SGH w 2017 roku jest nader podobny to tego, co odnotowano rok wcześniej, tyle że na poziomie wyższym o 3,5-4 pkt (Rysunek 2).

Rysunek 2. Barometr IRG SGH w latach 2013-2017 – zmiany w cyklu rocznym.

Długookresowa średnia wartości barometru nieznacznie się zwiększyła w ostatnim roku i wynosi -9,3 pkt. Średniokresowy trend wartości barometru jest wzrostowy, głównie za sprawą pozytywnych w ostatnich kwartałach ocen konsumentów oraz rolników, a w mniejszym stopniu również budownictwa. W pozostałych działach gospodarki wskaźniki koniunktury wykazują w ostatnim okresie trend o charakterze stabilnym (boczny, oscylujący wokół pewnego poziomu) lub spadkowy.